

Εσπερίδα Βαρβακείου Προτύπου Γυμνασίου «Διάχυση Καλών Πρακτικών & Καινοτομίας»

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ

Α' Συνεδρία (Πρόεδρος: Γιάννης Λυμπέρης)

Σ. Ξυπολιά

Speaking Greek...in English

Σύντομη διαθεματική προσέγγιση του μαθήματος της Ν. Γλώσσας (ελληνικά στοιχεία και επιρροές σε άλλες γλώσσες) μέσα από την οπτική του μαθήματος των Αγγλικών. Τον πυρήνα της δράσης αποτέλεσαν οι ιστορικές ομιλίες του Ξ. Ζολώτα, το 1957 και 1959, στην Παγκόσμια Τράπεζα, όπου μίλησε στα αγγλικά χρησιμοποιώντας μόνο ελληνικές λέξεις.

Οι μαθητές μέσα από τα φύλλα εργασίας που σχεδίασε η διδάσκουσα επεξεργάστηκαν τα κείμενα των ομιλιών νοηματικά και λεξιλογικά, ανέλυσαν τις λέξεις σε επιμέρους δομικά στοιχεία (ρίζα, πρόθημα, επίθημα), τα οποία μελέτησαν και σημασιολογικά, κατορθώνοντας έτσι να συνειδητοποιήσουν την τεράστια επιρροή της ελληνικής γλώσσας στην αγγλική. Καθώς υπήρξε μεγάλη ανταπόκριση και αυξημένο ενδιαφέρον, η δράση θα μπορούσε να επαναληφθεί και τα επόμενα σχολικά έτη αλλά και να διαχυθεί στα υπόλοιπα σχολεία.

Α. Παπανικολάου

Επιστήμη Τέχνη και Μαθηματικά

Πρόκειται για το σκεπτικό και τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων ομώνυμου ομίλου, με κεντρική ιδέα ότι οι μαθητές μπορούν να αντιληφθούν με βιωματικό τρόπο πως τα Μαθηματικά δεν είναι εξισώσεις και τύποι χωρίς αντίκρισμα στην καθημερινή ζωή αλλά εργαλείο ερμηνείας και πρόβλεψης όσων συμβαίνουν γύρω μας.

Η εκπαιδευτική αυτή αντίληψη για τη διδακτική των Μαθηματικών βρίσκει εύφορο και γόνιμο πλαίσιο στην αρκετά νέα διεθνή διδακτική πρακτική του STEAM (Science, Technology, Engineering, Art, Mathematics). Εδώ, κάθε παιδί έρχεται αντιμέτωπο με ένα φυσικό πρόβλημα που προκύπτει από την αλληλεπίδραση με ένα πραγματικό φυσικό

αντικείμενο, κατασκευή ή παιχνίδι και από την επαφή αυτή προκύπτει ως φυσική του ανάγκη η ανακάλυψη και κατανόηση μιας ή περισσοτέρων μαθηματικών εννοιών (Μαθηματική Μοντελοποίηση).

Θ. Τριαντοπούλου

Διδάσκοντας με σενάρια τη ΝΕ Γλώσσα

Πρόκειται για τη διδακτική αξιοποίηση εκπαιδευτικών σεναρίων με τη χρήση ψηφιακών μέσων για τη διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο έργου με φορέα υλοποίησης το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας (2012-2015). Τα σενάρια, καθώς και οι αντίστοιχες εφαρμογές τους στην τάξη με τεκμήρια, βρίσκονται στο αποθετήριο ψηφιακών σεναρίων για τα γλωσσικά μαθήματα Πρωτέας (<http://proteas.greek-language.gr/>) και αποτελούν πόρους που μπορούν να αξιοποιηθούν από τον εκπαιδευτικό ανάλογα με τις διδακτικές του ανάγκες. Παρουσιάστηκε το θεωρητικό πλαίσιο δημιουργίας των σεναρίων και η εμπειρία της εκπαιδευτικού από τη συγγραφή και την εφαρμογή τους στη διδακτική πράξη (2012-σήμερα), με έμφαση στη Διαθεματική Συνδιδασκαλία Γλώσσας - Πληροφορικής Β' Γυμνασίου του σχολικού έτους 2016-2017 σε συνεργασία με την καθηγήτρια Πληροφορικής κ. Ε. Κοντοπίδη (βλ. Πρακτικά «Νέος Παιδαγωγός», σελ.376). Τέλος, παρουσιάστηκαν τα συμπεράσματα από την αξιοποίηση των εκπαιδευτικών σεναρίων συνολικά.

Ε. Νικολοπούλου, Α. Κούτρα, Μ. Μπελογιάννη, Ε. Λαλιώτου, Θ. Λεονταρίδου

Μία Διεπιστημονική Προσέγγιση του Ρατσισμού στο πλαίσιο διδασκαλίας των μαθημάτων της Νεοελληνικής Γλώσσας, της Βιολογίας & της Γαλλικής Γλώσσας

Με βάση το κείμενο «Η Γενετική είναι ... αντιρατσίστρια» του βιβλίου ΝΕ Γλώσσας της Γ' Γυμνασίου, πραγματοποιήθηκε μια διεπιστημονική δράση που στόχευε στην ευαισθητοποίηση των μαθητών ενάντια στο ρατσισμό, καθώς και στην αποδοχή της

διαφορετικότητας.

Δόθηκε ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο, προκειμένου να διερευνηθούν οι απόψεις των μαθητών και τα δεδομένα παρουσιάστηκαν σε μορφή poster.

Πραγματοποιήθηκαν διαθεματικές διδασκαλίες με ετεροπαράτηρηση α) στη Νεοελληνική Γλώσσα (η ευγονική και η συμβολή της στη διάδοση ρατσιστικών αντιλήψεων και πρακτικών με αναφορές σε προγράμματα χωρών του δυτικού κόσμου), β) στη Βιολογία (η βιολογική βάση των

φυλετικών διαφορών και οι εφαρμογές των μεθόδων της Γενετικής Ιατρικής στον προγεννητικό έλεγχο) και γ) στη Γαλλική Γλώσσα (ανάλυση και σχολιασμός κειμένων και ζωγραφικών πινάκων σχετικών με τον ρατσισμό) και τέλος, οι μαθητές, χρησιμοποιώντας το εργαλείο Padlet, παρουσίασαν τις δικές τους εργασίες για τον ρατσισμό και την αποδοχή της διαφορετικότητας.

Μυστακίδου Κυριακή

Η διερεύνηση του πλούτου της ελληνικής γλώσσας μέσα από τη μελέτη της χριστιανικής γραμματείας

Πρόκειται για σύνθεση εργασιών δύο αφιερωμάτων, στους τρεις Ιεράρχες και την Παγκόσμια ημέρα της Ελληνικής γλώσσας. Με αφετηρία την ελληνοιστική εποχή, οι μαθητές ασχολήθηκαν με την επίδραση του ελληνικού πολιτισμού στον Ισραηλιτικό λαό, τη σημασία των συμβόλων των κατακομβών, καθώς και τη γλωσσική ακρίβεια των αποφάσεων των Οικουμενικών Συνόδων. Στη συνέχεια, η προσοχή εστιάστηκε στην ερμηνεία της Κυριακής προσευχής, του Συμβόλου της Πίστεως και των γνωρισμάτων της Κοινής Ελληνοιστικής της Καινής Διαθήκης. Εντοπίστηκαν μετά αγιογραφικές εκφράσεις του 1ου αι. μ.Χ. που χρησιμοποιούνται συχνά στην καθομιλουμένη, ενώ έγινε ιδιαίτερη αναφορά στις σπουδές των Ιεραρχών στην Αθήνα. Τέλος, σχολιάστηκε η λατρευτική γλώσσα της Εκκλησίας και ο ρόλος της στην εκπαίδευση κατά την Τουρκοκρατία. Έτσι, οι μαθητές αυτενέργησαν, αναδεικνύοντας με το δικό τους τρόπο τη σπουδαιότητα, δυναμικότητα και διαχρονικότητα της γλώσσας μας.

E. Λαλιώτου

Ρητορική και Εκπαίδευση

Η εισήγηση εστιάζει στο πλαίσιο λειτουργίας του Ομίλου Ρητορικής στο Βαρβάκειο Πρότυπο Γυμνάσιο, ο οποίος στοχεύει στην καλλιέργεια της δημιουργικής σκέψης, της κριτικής ικανότητας και των επικοινωνιακών δεξιοτήτων των μαθητών, αξιοποιώντας ποικιλία βιωματικών δραστηριοτήτων, όπως παιχνίδια αφήγησης και αυτοσχεδιασμού, τεχνικές παραγωγής ιδεών, ρητορικά αγωνίσματα, ασκήσεις ομαδικότητας και επικοινωνίας, διαχείρισης συγκρούσεων. Προτείνεται η αξιοποίηση της εργαλειοθήκης αυτής και στο πλαίσιο της τυπικής εκπαίδευσης, πρόταση που υπηρετεί το

πνεύμα των νέων Προγραμμάτων Σπουδών και αναδεικνύει την ρητορική τέχνη σε μια σύγχρονη διδακτική μέθοδο, η οποία μπορεί να συμβάλλει στον εμπλουτισμό και την ανανέωση των γνωστικών αντικειμένων, καθώς και στη δημιουργία ενεργών πολιτών και στην εδραίωση μιας δημοκρατικής παιδείας.

E. Δ. Κοντοπίδη

«Όμιλος Προγραμματισμού και Αλγοριθμικής Σκέψης». Μια δημιουργική προσέγγιση για την ενδυνάμωση της υπολογιστικής ευχέρειας τού σύγχρονου μαθητή

Η εισήγηση παρουσιάζει τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και τα αποτελέσματα του Ομίλου «Εισαγωγή στον Προγραμματισμό και την Αλγοριθμική Σκέψη», ο οποίος λειτούργησε τα σχολικά έτη 2017-18 και 2018-19, με στόχο την καλλιέργεια της υπολογιστικής ευχέρειας, την αλγοριθμική επίλυση προβλημάτων, καθώς και την ανάπτυξη προγραμματιστικών τεχνικών μέσα από την ομαδική εργασία και τη διδασκαλία της γλώσσας προγραμματισμού C++.

Στην εισήγηση τεκμηριώθηκε η αναγκαιότητα του Ομίλου, παρουσιάστηκε το πλαίσιο οργάνωσης, οι βασικές διδακτικές ενότητες, καθώς και τα υποστηρικτικά «εργαλεία» (φύλλα εργασίας, και υπολογιστικά προβλήματα προερχόμενα από εθνικούς και διεθνείς διαγωνισμούς) που αξιοποιούνται για την υποστήριξη της μάθησης και τη συμμετοχή των μαθητών σε πανελλήνιους διαγωνισμούς Πληροφορικής. Τέλος, παρουσιάστηκαν τα συμπεράσματα από την αξιολόγηση του Ομίλου από τους μαθητές και η αποτίμηση της υπεύθυνης εκπαιδευτικού.

B. Οικονομίδου

Ψηφιακή αφήγηση στην ξενόγλωσση τάξη: Δημιουργώντας πολυτροπικά κείμενα

Η εισήγηση ασχολείται με τις πρακτικές που έχουν εφαρμοστεί στον Όμιλο Ψηφιακής Αφήγησης (Digital Storytelling) και μπορούν να ενταχθούν στο μάθημα της ξένης γλώσσας με τρόπο που να συνάδει απόλυτα με το νέο ΕΠΣ-ΞΓ, το οποίο δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην έννοια του πολυγραμματισμού, δηλαδή στην ποικιλία μορφών κειμένου που παράγεται με χρήση γλωσσικών και μη γλωσσικών μέσων (εικόνες, διαγράμματα, χάρτες, ηχητικά δεδομένα).

Εδώ, επιχειρείται να δοθεί ένας σύντομος ορισμός της ψηφιακής αφήγησης και της έννοιας της πολυτροπικότητας και, στη συνέχεια, παρουσιάζονται παραδείγματα από ποικίλα κειμενικά είδη που παρήγαγαν οι μαθητές του Ομίλου. Απώτερος στόχος είναι οι πρακτικές αυτές να φανούν χρήσιμες σε διδάσκοντες διαφόρων γνωστικών αντικείμενων που ενδιαφέρονται να εντάξουν την ψηφιακή αφήγηση στο μάθημά του.

